

INFORME D'AVALUACIÓ PER RENOVAR L'ACREDITACIÓ

Identificació del títol

Denominació: bàtxelor en ciències de l'educació	Centre: Universitat d'Andorra
Nivell d'estudis: nivell 2 del Marc andorrà de titulacions d'ensenyament superior	Crèdits: 180
Marc d'establiment del programa i d'aprovació del pla d'estudis: <ul style="list-style-type: none"> • Decret de l'11-2-2009 d'establiment del títol de bàtxelor en ciències de l'educació, publicat al BOPA núm. 12 (18 de febrer del 2009) • Decret del 6-5-2009 d'aprovació del pla d'estudis del bàtxelor en ciències de l'educació de la Universitat d'Andorra, publicat al BOPA núm. 35 (13 de maig del 2009) • Decret del 08-07-2015, d'aprovació de la modificació del pla d'estudis del bàtxelor en ciències de l'educació de la Universitat d'Andorra, publicat al BOPA núm. 53 (15 de juliol del 2015) 	
Data de sol·licitud d'acreditació: 2 de novembre del 2015	

Taula 1: identificació del títol

Introducció

Aquest document respon a la sol·licitud emesa pel Sr. Miquel Nicolau, rector de la Universitat d'Andorra, en data 2 de novembre, per demanar la renovació del bàtxelor en ciències de l'educació.

D'acord amb l'article 7.2 del Decret pel qual s'aprova el Reglament d'ordenació de les titulacions universitàries estatals (núm. 23, any 22 – 21-04-2010), la vigència dels plans d'estudis és de sis cursos acadèmics si no s'estipula altrament en el Decret d'establiment del títol. L'article 22 del mateix Decret estableix que per a la renovació cal un informe positiu per part de l'AQUA seguint el procediment d'acreditació de l'article 21.3.

De manera general, aquest Pla d'estudis s'ha avaluat seguint la legislació i les regulacions andorranes i els principis del procés de Bolonya i de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior.

Més específicament, s'ha avaluat tenint en compte l'autoinforme previ elaborat per la Universitat d'Andorra (UdA), la informació complementària facilitada per la mateixa Universitat, una visita a les instal·lacions i les entrevistes fetes als agents implicats en cada titulació. Per fer-ho, s'ha comptat amb un comitè d'experts externs, en el marc d'un conveni signat amb l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU), que és membre de l'Associació Europea per l'Assegurament de la Qualitat del Sistema Universitari (ENQA). Aquesta avaluació externa s'ha estructurat d'acord amb els Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (ESG), de maig del 2015 (<http://www.enqa.eu/index.php/home/esg/>).

L'avaluació externa de les titulacions de la Universitat d'Andorra (UdA) està enfocada a la millora contínua i a l'assumpció d'una cultura de qualitat en l'ensenyament superior d'Andorra. Pretén, en primer lloc, fer un judici de valor de les titulacions objecte d'aquesta avaluació, i en segon lloc, ser el punt de partida per construir un procés de gestió de la qualitat intern i extern òptim per al cas d'Andorra.

Resolució

Després d'avaluar el títol esmentat, l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra emet l'informe següent, **FAVORABLE CONDICIONAT**, i deixa constància d'accions i propostes de millora.

El resultat de l'avaluació de cadascun dels estàndards europeus és el següent:

Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (ESG)	Valoració
ESG 1.1. Política d'assegurament de la qualitat	Adequat amb condicions/propostes
ESG 1.2. Disseny i aprovació del programa avaluat	Adequat
ESG 1.3. Aprenentatge, ensenyament i avaluació centrats en el programa avaluat	Adequat amb condicions/propostes
ESG 1.4. Admissió, progrés, reconeixement i certificació	Adequat

dels estudiants del programa avaluat	
ESG 1.5. Professorat de la Universitat d'Andorra vinculat al programa avaluat	Adequat amb condicions/propostes
ESG 1.6. Recursos de la Universitat d'Andorra vinculats al programa avaluat	Adequat
ESG 1.7. Gestió de la informació a la Universitat d'Andorra	Adequat amb condicions/propostes
ESG 1.8. Informació pública de la Universitat d'Andorra	Adequat amb condicions/propostes
ESG 1.9. Seguiment permanent i revisió periòdica dels programes de la Universitat d'Andorra	Adequat amb condicions/propostes

Taula 2: Resultat de l'avaluació dels estàndards

Accions de millora

L'AQUA condiona la qualitat de la titulació avaluada a l'assoliment per part de la Universitat d'Andorra de les accions de millora següents. Aquestes accions hauran de formar part de l'informe de seguiment que la institució haurà de presentar abans de l'inici del curs 2016-2017 (12 de setembre del 2016).

- Millorar la informació pública que l'UdA posa a disposició dels estudiants o de la ciutadania en general abans d'efectuar la matrícula, per exemple, a la pàgina web. En concret, caldria fer públics:
 - El pla docent de les assignatures.
 - El professorat que imparteix les assignatures.
 - L'oferta d'assignatures optatives i de lliure elecció i en quines universitats estan integrades.
 - Els documents resultants de l'avaluació i el seguiment de la qualitat (informes d'avaluació, autoinformes, etc.).
- Comprometre's a consolidar i fer créixer el Consell de la Qualitat, d'acord amb els ESG, de manera que es constitueixi com un sistema intern de gestió de la qualitat que permeti assegurar el cicle de millora continuada dels programes formatius i contribueixi a rendir comptes de la institució. Aquest Consell hauria d'operar incloent tots els membres de la comunitat universitària.

- Promoure l'ús d'articles científics en les activitats formatives.

Propostes de millora no vinculants

Així mateix, l'AQUA creu convenient proposar accions que permetin avançar cap a l'excel·lència de la titulació. Aquestes accions no són vinculants per a aquesta acreditació i es deixa a criteri de la institució valorar-ne l'aplicació.

- Augmentar la proporció de docents doctors, tal com s'indica en l'autoinforme elaborat per la Universitat.
- Publicar informació sobre el currículum del professorat.
- Afavorir la implicació del professorat en recerca i l'articulació d'aquesta recerca amb la docència.
- Vetllar per la mobilitat del professorat i incentivar-la.
- Vetllar per augmentar la mobilitat dels estudiants i incentivar-la.
- Buscar mecanismes per augmentar la participació de l'alumnat en les enquestes de satisfacció; i estendre aquestes enquestes a d'altres agents clau, com el professorat.
- Vetllar per a que aquesta titulació evolucioni d'acord amb la recerca educativa i, en la mesura del possible, s'articuli amb la renovació del sistema educatiu andorrà.

Dra. Marta Fonolleda Riberaygua
Directora de l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior d'Andorra
Sant Julià de Lòria, 18 d'abril del 2016

Annex: valoració dels estàndards de qualitat

ESG 1.1. Política d'assegurament de la qualitat

La Universitat ha de tenir una política d'assegurament de la qualitat que sigui pública i que formi part de la seva gestió estratègica. Les parts interessades internes han de desenvolupar i aplicar aquesta política a través d'estructures i processos adequats i, alhora, implicar-hi les parts interessades externes.

L'any 2007 es va constituir el Consell de la Qualitat de l'UdA, que té com a objectius promoure la cultura de la qualitat entre els membres de la comunitat universitària; promoure els procediments, guies i estàndards de la qualitat de les seves activitats, i elaborar els informes d'autoavaluació interna de les seves titulacions. Aquest Consell representa un pas ferm per avançar en la gestió interna de la qualitat, tot i que encara es troba en una fase inicial.

El Consell de Qualitat està format per representants del rectorat, el professorat, el personal d'administració i serveis, i els estudiants. Així mateix, per autoavaluar les titulacions, es constitueix el Consell d'Avaluació Interna, integrat pels membres permanents del Consell de Qualitat i dos membres vinculats directament a la titulació avaluada (representants del professorat i l'estudiantat).

Es valoren molt positivament els esforços en aquesta direcció i es considera necessari continuar avançant en la consolidació i el creixement del Consell de la Qualitat. Aquest Consell hauria d'incloure una política de qualitat formalitzada i d'accés públic, la definició dels processos i procediments pertinents, la definició i l'adopció de responsabilitats en l'assegurament de la qualitat dels líders institucionals, així com de les diferents unitats organitzatives, i la definició de la participació del conjunt dels grups d'interès. La finalitat última hauria de ser assegurar el cicle de millora continuada dels programes formatius i contribuir a rendir comptes de la institució, d'acord amb els ESG.

Es valora que el desenvolupament del sistema intern de gestió de qualitat hauria d'articular-se d'acord amb la gestió externa de la qualitat. És per això que l'AQUA s'ofereix a assessorar aquest procés i a ser-ne un membre proactiu.

ESG 1.2. Disseny i aprovació del programa avaluat

Les institucions han de tenir processos per dissenyar i aprovar els seus programes. Cal dissenyar els programes perquè satisfacin els objectius establerts, incloent-hi els resultats d'aprenentatge previstos. Cal especificar i comunicar clarament la titulació que s'obté en finalitzar un programa. A més, aquesta titulació ha de referir-se al nivell corresponent del Marc nacional de titulacions de l'educació

superior i, en conseqüència, al Marc de titulacions de l'Espai Europeu d'Educació Superior.

L'UdA disposa actualment de mecanismes de disseny i aprovació dels programes docents, que estan subjectes a uns processos institucionals de caràcter formal. El bàtxelor en ciències de l'educació és una titulació universitària estatal i es concreta en plans d'estudis que són elaborats i proposats per la Universitat i aprovats pel Govern (vegeu la taula d'identificació del títol).

El Decret d'aprovació del pla d'estudis estableix l'exposició de motius i els detalls del pla d'estudis: nombre de crèdits obligatoris, optatius i de lliure elecció, competències transversals i específiques, i estructura del pla d'estudis. Amb posterioritat, el Decret del 8 de juliol del 2015 (BOPA núm. 53, del 15 de juliol del 2015) aprova la modificació del pla d'estudis que modifica la carga creditícia i aposta per l'oferta d'un pla dual que alterni la formació a la Universitat i la formació als centres educatius.

Cal destacar que gran part de les assignatures optatives es cursen a través de la Universitat Oberta de Catalunya, en línia. Això fa possible que l'oferta d'assignatures sigui més àmplia, tenint en compte les dimensions de l'UdA. Aquesta informació, però, no es fa pública al web de la Universitat.

El disseny dels plans d'estudis inclou la participació dels estudiants, dels col·legis professionals i d'altres actors que representen els col·lectius professionals.

ESG 1.3. Aprenentatge, ensenyament i avaluació centrats en el programa avaluat

Les institucions han de garantir que els programes s'ofereixen d'una manera que anima l'alumnat a adoptar un paper actiu en la creació del procés d'aprenentatge, i que l'avaluació dels estudiants reflecteix aquest enfocament.

El pla dual introduït i la metodologia activa contribueixen a potenciar el paper actiu de l'estudiant en el procés d'aprenentatge.

Els recursos didàctics següents són especialment adients per a la consecució de bons resultats: acompanyament per part del tutor, guies de les activitats, pla de treball, portafolis electrònics i rúbriques d'avaluació, i fulls d'observació. Es recomana promoure la lectura d'articles científics a les aules, per tal de fomentar una formació crítica i alineada amb la recerca que es porta a terme en aquest àmbit.

L'atenció individualitzada i el tracte personalitzat a l'estudiant són uns dels punts forts destacables d'aquest bàtxelor. Aquest fet ve afavorit per la mida de l'UdA i

dels mateixos estudis de bàtxelor. L'atenció personalitzada també es manté efectiva en el període de pràctiques, atès al lligam existent entre centres escolars i Universitat.

Cal destacar la bona coordinació entre l'UdA i els centres de pràctiques, així com la rotació a què se sotmet l'estudiant en procurar que pugui fer les pràctiques en totes les tipologies de centres escolars a Andorra i en els diferents cicles educatius en què poden exercir. L'alternança i la variabilitat dels centres on els estudiants fan les pràctiques docents esdevé un element de valor, per bé que no s'ha constatat l'existència de criteris explícits que la regulin, és a dir, que determinin d'itinerari formatiu dels estudiants en pràctiques: a quins tipus de centres ha de fer-les, en quins cursos, quines condicions han de complir els centres receptors, etc.

Es valora positivament el foment de la mobilitat d'estudiants per adquirir competències lingüístiques o per obtenir una pseudoespecialitat mitjançant l'elecció d'assignatures d'un àmbit determinat. S'encoratja a seguir en aquesta línia incentivant la mobilitat dels estudiants i vetllant per augmentar-la.

ESG 1.4. Admissió, progrés, reconeixement i certificació dels estudiants del programa avaluat

Les institucions han d'aplicar amb coherència les normes preestablertes i publicades que abastin totes les fases del «cicle de vida» de l'alumnat (p. ex., l'admissió, la progressió, el reconeixement i la certificació).

Els criteris es consideren correctes.

Els requisits d'entrada al Programa de bàtxelor en ciències de l'educació de l'UdA són els establerts en general per a una titulació universitària. En ser la demanda inferior a l'oferta no s'estableix cap sistema de selecció previ. Es produeix un sistema d'autoselecció quan els mateixos estudiants s'adonen que el tipus de coneixements, la naturalesa pròpia de la feina de mestre, no els satisfà (taxa mitjana d'abandonament de 29,5% entre el 2007 i el 2012). No obstant això, si l'UdA volgués disminuir aquest percentatge, podria establir proves de selecció (test d'orientació professional, entrevista, etc.) aprofitant les tutories individualitzades que ofereix prèvies a la matriculació.

Les taxes d'èxit (90,97%) i de rendiment (78,39%) són adequades al nivell d'estudis.

ESG 1.5. Professorat de la Universitat d'Andorra vinculat al programa avaluat

La Universitat d'Andorra ha de garantir la competència del seu professorat i ha de disposar de mecanismes adequats per contractar nous professors i desenvolupar els seus equips docents.

El professorat ha estat seleccionat a través de mecanismes adequats i coherents. El professorat (fix i col·laborador) és competent i suficient per atendre els estudiants matriculats, i la valoració que han fet els estudiants de la qualitat de la docència duta a terme és bona (tot i que només es disposa d'una nota global. Vegeu ESG 1.7).

Es destaca positivament la participació de professorat d'altres universitats, ateses les dificultats d'una universitat jove i petita que no disposa d'una plantilla àmplia. Aquest fet pot ser una font d'enriquiment dels estudis.

La condició de doctor no és necessària per fer docència en els estudis de bàtxelor en ciències de l'educació, tot i que en el mateix autoinforme elaborat per la Universitat s'assenyala com un punt feble a millorar en els cursos vinents. Conseqüentment, la recerca no ocupa un lloc prou preeminent en la tasca del personal docent.

Es vetlla per la formació permanent i per la innovació docent del professorat elaborant un pla d'accions formatives d'acord amb les motivacions i els interessos del professorat. S'encoratja a donar-hi continuïtat i augmentar l'oferta de formació i la participació dels docents. La tasca activa en recerca i la mobilitat del professorat es consideren fonts de formació permanent molt enriquidores.

Es considera que la informació pública disponible sobre el professorat és insuficient. Seria necessari publicar informació més acurada del professorat que participa en el programa formatiu. En la mesura possible caldria incloure-hi un CV bàsic on constés almenys de forma resumida l'experiència professional o docent universitària i no universitària, l'experiència en recerca (articles, projectes de recerca, participació en congressos i jornades).

ESG 1.6. Recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat vinculats al programa avaluat

Les institucions han de disposar d'un finançament apropiat per a les activitats d'aprenentatge i ensenyament i garantir recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat que siguin adequats i de fàcil accés.

L'UdA disposa d'un ventall de recursos tant físics com humans que contribueixen activament a l'aprenentatge de l'alumnat. Les biblioteques, els espais d'estudis i les infraestructures informàtiques semblen suficients per fer front a les necessitats de les titulacions objecte d'avaluació. L'UdA també disposa d'un acord amb les biblioteques del CBUC que permet l'accés a una àmplia base de dades i a bibliografia electrònica, tot i que no sembla que sigui gaire conegut pel conjunt de la comunitat universitària. Caldria promoure l'ús de bases de dades científiques en les activitats formatives.

Els recursos humans en forma de tutors o d'altres tipus de personal administratiu o de suport també semblen, atenent l'escàs nombre d'estudiants, suficients per garantir l'aprenentatge de l'alumnat. Els estudiants estan informats dels serveis de què disposen.

El personal d'administració i serveis es considera adequat segons les característiques de la titulació.

ESG 1.7. Gestió de la informació a la Universitat d'Andorra

Les institucions han de garantir que recopilen, analitzen i utilitzen la informació rellevant per gestionar eficaçment els seus programes i altres activitats.

La Gestió Acadèmica de l'UdA disposa de dades i indicadors relacionats amb el nombre d'estudiants matriculats i titulats dels darrers cursos acadèmics i les taxes d'èxit i de rendiment.

L'UdA fa enquestes de satisfacció dels alumnes respecte al professorat i a les assignatures. Aquestes enquestes focalitzen en cinc ítems relacionats amb el professorat (referents a: l'exposició dels continguts, la preparació i domini de la matèria, el foment del diàleg i la participació, la resposta a preguntes de l'alumnat, i l'actitud respectuosa i receptiva) i en sis aspectes relacionats amb l'assignatura (temàtica tractada, continguts actualitzats, activitats, càrrega de treball, documentació i articulació amb el pla docent). Només s'ha tingut accés a les mitjanes globals per curs, malgrat que l'UdA tracta aquestes dades de forma més específica. Per altra banda, tot i que la taxa de participació en aquestes enquestes se situa dins de la normalitat, donades les petites dimensions de l'UdA es valora que caldria buscar mecanismes per augmentar-la. Finalment, també seria

convenient disposar de dades sobre la satisfacció d'altres agents clau, com el professorat.

Es recomana incorporar, en els processos relacionats amb el disseny, el seguiment i la millora de les titulacions, l'anàlisi de les dades i els indicadors recollits, per contribuir d'aquesta manera a la presa de decisions informada.

ESG 1.8. Informació pública de la Universitat d'Andorra

Les institucions han de publicar informació clara, rigorosa, objectiva, actualitzada i de fàcil accés sobre les seves activitats, incloent-hi els programes.

L'UdA publica a la seva pàgina web informació sobre la seva estructura, els serveis, els recursos i les activitats, incloent-hi la informació sobre els programes formatius que imparteix. Es valora molt positivament la guia de l'estudiant, molt completa i entenedora.

La institució utilitza altres vies per difondre informació, com ara l'aula virtual o les reunions informatives, tot i que són canals només per a persones que ja han efectuat la matrícula.

Pel que fa al bàtxelor en ciències de l'educació, es publica informació sobre les competències, el pla d'estudis i l'accés. No obstant això, prenent com a referència les bones pràctiques i els ESG, es considera que manca informació rellevant per als estudiants. Es troben a faltar les guies docents d'assignatura, que incloguin com a mínim informació sobre els resultats d'aprenentatge previstos, les activitats de formació (com per exemple tallers, simulacions, demostració...) i els sistemes i criteris d'avaluació. Tampoc s'especifica quina és l'oferta d'assignatures optatives i de lliure elecció ni en quines universitats estan integrades. També falta informació sobre el personal docent.

Per altra banda, la institució ha de publicar informació que contribueixi a la rendició de comptes sobre els programes formatius, com per exemple dades i indicadors assolits, informació vinculada al seguiment de la qualitat de les titulacions (informes d'avaluació, autoinformes, etc.). Així mateix, l'autoinforme elaborat per la Universitat per a aquesta avaluació no ha tingut la difusió i la participació que es requereixen entre els diversos membres de la comunitat universitària.

ESG 1.9. Seguiment permanent i revisió periòdica dels programes de la Universitat d'Andorra

Les institucions han de fer un seguiment i una revisió periòdica dels programes que ofereixen per garantir que assoleixen els objectius previstos i que responen a les necessitats de l'alumnat i la societat. Aquestes revisions han de comportar una millora continuada dels programes. Qualsevol acció que es planifiqui o s'adopti com a resultat de la revisió s'ha de comunicar a totes les parts interessades.

El bàtxelor en ciències de l'educació ha estat objecte de revisió i seguiment no només per garantir que doni un servei a les necessitats del país sinó per complir amb els criteris de qualitat i estàndards de les universitats europees. En el poc temps que fa que l'UdA ofereix aquest bàtxelor ja ha portat a terme diverses modificacions en el seu pla d'estudis fruit d'aquesta revisió periòdica de programes, com per exemple el pla dual i les modificacions en la mobilitat d'estudiants. S'aconsella seguir en aquesta línia perquè la Universitat en general, i aquesta titulació en particular, puguin articular-se amb les necessitats canviants de la societat. En concret, sembla coherent que aquesta titulació evolucioni d'acord amb la recerca educativa que s'està portant a terme i amb la renovació del sistema educatiu andorrà.

Si bé no sembla que hi hagi procediments sistematitzats per tractar les incidències i reclamacions de l'alumnat, els possibles conflictes se solucionen de forma satisfactòria mitjançant processos informals. En aquest sentit, cal destacar la figura del mediador de la Universitat, que recull queixes, preguntes, suggeriments, etc., i actua com a àrbitre en els conflictes entre individus o grups de la comunitat universitària. Cada any, el mediador remet un informe a la Junta Acadèmica i al Consell Universitari amb els casos tractats i la seva resolució.

Es recomana que aquest punt es desenvolupi d'acord amb l'ESG 1.1, referent al sistema d'avaluació interna de la qualitat.